Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 131. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛИПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 12, 1985 No. 131. VOL. XCII.

ПАТРІЯРХ М. ЛЮБАЧІВСЬКИЙ ВІДБУВ РОЗМОВУ З Р. РЕҐЕНОМ

Патріярх М. Любачівський у розмові з президентом Р. Реґеном в Білому Домі.

Вашінгтон. — Патріярх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський, перебуваючи в ЗСА, відвідав в товаристві Митрополита Стефана Сулика президента З'єднаних Стейтів Америки у Вашінгтоні і відбув з ним у четвер, 20-го червня, довшу розмову, у якій він поінформував про працю Української Католицької Церкви в діяспорі і переслідування християн в Совєтському Союзі.

На авдієнції у президента Р. Реґена були також 25 членів організації Католики за релігійну свободу в тоталітарних державах, яка має свій осідок у Вашінгтоні. Білий Дім не подав офіційної інформації про ці відвідини, враховуючи мабуть існуючу тепер ситуацію і напруження у відносинах між ЗСА і СССР з одного боку, і можливості поправи цієї ситуації та зустріч Президента з новим совєтським лідером Міхаїлом Горбачовим осінню цього року.

Речники організації Католики за релігійну свободу ствердили однак, що учасники авдієнції заявили президентові Р. Реґенові, що ЗСА повинні дещо більше зробити для облегшення долі католиків й інших християн в комуно-московській імперії, використовуючи для цього зустрічі і переговори із совєтськими представниками. В кожному разі совєтські лідери повинні відчути, що Уряд ЗСА турбується цією справою і підтримує змагання релігійних груп, що їх переслідує політична поліція СССР й інших комуністичних країн, сателітів Москви. Згадана організація думає, що Державний департамент ЗСА повинен включити у списки в'язнів сумління також осіб засуджених і переслідуваних за релігійне переконання.

На закінчення авдієнції президент Р. Реґен погодився на публікацію спільної фотознімки з Патріярхом М.І.Любачівським.

ЗУАДК отримав зворушливого листа

Філядельфія (О.Г.). — Кожного дня приходить до ЗУАДК багато листів від українських організацій та поодиноких осіб. Всі вони в більшій чи меншій мірі, пронизані любов'ю до своєї громади та бажанням спішити їй з допомогою, або з висловами гарячої подяки за те, що громада пам'ятає про них у скрутній годині.

На окрему увагу заслуговує лист Параскевії Витвицької з Ню Гейвену, Конн., жінки в заавансованому віці, яка бачить пекучі потреби української громади в різних ділянках життя і бажає своєю щедрою лептою служити їй.

П. Витвицька пише: „Відзначуємо в публікаціях Тисячоріччя Хрищення України... Пишемо книжки про голод, про напади на українців... Товариства просять помочі, тому я рішила відізватися і вислати грошову допомогу: 1) Гарвардський Проєкт — 2,000 дол., 2) Гарвард (видання книжок) — 100 дол., 3) Український Вільний Університет у Ню Йорку — 500 дол., 4) Бандуристи — 100 дол., 5) Американці в Обороні Людських Прав в Україні — 100 дол., 6) ЗУАДК — 50 дол., 7) Енциклопедія Українознавства (поміч працівникам) — 100 дол., 8) Золотий Хрест — 25 дол., 9) Суди (Дем'янюк) — 25 дол. Разом: 3,000 дол.

Хто одержить мою допомогу, прошу помолитися та просити Бога про поміч для України і українців у потребі.

Мій чоловік Іван Витвицький помер 5-го січня 1971 року, мені минув 81 рік за працею в хаті, городі тощо. Бувайте здорові! Працюйте дальше!

Параскевія Витвицька"

Підписана залучила теж свій вірш, навіяний смутком самоти.

„Т. ШЕВЧЕНКО ЕКСПРЕСВЕЙ"

Ню Бритен, Конн. — Асоціяція будівлі й індустрії в стейті Коннектикат повідомила, що закінчується будова головного стейтового шосе коло міста Ню Бритен. У п'ятницю, 26-го червня ц.р., під час церемонії в Українському Клюбі в Ню Бритен, проголошено назву першої частини цієї автостради — „Тарас Шевченко Експресвей".

Менор коледж пропаґує українську вишивку

Д-р Тома Ґрейвс, який є дорадником навчання традиційного мистецтва Студійного Осередку Української Культури при Менор Джуніор коледжі, оглядає вишивку. Христина Іжак, куратор музейної збірки СОУК, вияснює техніку вишивки. СОУК недавно отримав дотацію від стейтової Ради мистецтв для підтримки програми навчання майстерности української вишивки.

ЗАКЛИК

ДО ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І ВСІХ УКРАЇНЦІВ

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу та всі члени Комітету Оборони Української Спадщини, який створився в часі річних нарад Головного Уряду УНС, звертаються оцим із закликом до всіх своїх членів виступити в обороні справедливости, в обороні доброго імени всіх українців, в обороні українсько-американської спадщини.

Для нікого з українців в ЗСА і Канаді не є таємницею, що певні сили розпочали та посилили свою атаку через усі засоби масової інформації і окремими виданнями та книжками на те, щоб знищити добре ім'я українців в тих країнах, закидуючи цілій українській спільноті воєнні злочини проти людства та співпрацю з нацистами.

Було б святотацтвом дозволити на те, щоб ця нагінка проти нас йшла далі без спротиву і без опрокидування її з нашої сторони. Якщо ми не виступимо проти тих несправедливих обвинувачень, і не опрокинемо їх, то ми визнаємо за нашими предками колективну вину.

Якщо ці ворожі нам сили будуть продовжувати свою працю без ніякої протиакції, вони осягнуть намічену ними ціль. Вони викличуть в американських і канадських українців сором за своє минули. Український Народний Союз є за тим, щоб покарати винних, але він є проти того, щоб кидати колективну вину на якусь цілу спільноту та на її нащадків. Москва і її комуністичні вислужники з'єдналися у цій нагінці на добре ім'я українців. УНС обстоює думку, що український нарід та його діти не можуть бути відповідальні в цілості за провини кількох осіб.

Одномільйоновий фонд Комітету Оборони Української Спадщини, що його створив Український Народний Союз, є саме призначений на ту ціль. Комітет буде вести акції там, де вони лише будуть потрібні, щоб протидіяти знеславлюванню українців.

На такі акції потрібні великі фонди. Головний Уряд УНС асигнував на ту ціль 100,000 долярів. Видання УНС завжди стояли до диспозиції для таких акцій і будуть стаояти в майбутньому. УНСоюз має приятелів, які станулть поруч із нами в нашій справедливій обороні.

Ми однак закликаємо всіх членів УНС та всіх українців складати датки на Фонд Оборони Української Спадщини. Саме тепер члени УНС отримують свої дивіденди. Ми закликаємо їх складати ці дивіденти на повищий фонд. Всіх українців закликаємо складати свої пожертви на згаданий фонд. Всі датки будуть зложені на Фонд Оборони Української Спадщини і їх використається лише на цілі такої оборонної акції.

Прізвища усіх жертводавців будуть проголошені у виданнях УНСоюзу.

Складайте свої пожертви на цей фонд і висилайте негайно на адресу Ukrainian National Association, 30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302.

Допоможіть оборонити правду і справедливість. Допоможіть охоронити добре ім'я укрінців!

Головний Екзекутивний Комітет і Комітет Оборони Української Спадщини Українського Народного Союзу

Вірні в Чехо-Словаччині незадоволені відношенням уряду до релігії

Велеград, Чехо-Словаччина. — Понад 100,000 вірних з цілого краю прибули сюди для відзначення 1100-річчя з дня смерти св. Методія, який разом зі своїм братом Кирилом поширював християнську релігію у слов'янських країнах Европи, в тому числі у теперішній Чехо-Словаччині.

З цього приводу Папа Іван Павло II видав окрему енцикліку, у якій закликає усі народи світу до солідарности зі слов'янами і до релігійної свободи та толерантности режимів до релігії у країнах Східьої Европи. В пастирському листі Папа закликає також до молитви за переслідуваних християн в усіх слов'янських країнах і звертає увагу на неперевершені цінності, які внесли ці народи у плекання католицької релігії і живучости Церкви взагалі.

Вірні в Чехо-Словаччині незадоволені відношенням уряду до релігії, зокрема католицької, і заборони для приїзду Папи на святкування цього ювілею. Понад 10 мільйонів католиків в Чехо-Словаччині не мали змоги привітати в себе Голову Вселенської Католицької Церкви тільки тому, що комуністичний уряд в Празі побоювався масової маніфестації вірних у Велеграді і можливого антиурядового виступу незадоволених політикою, що її ведуть теперішні лідери тієї найвірнішої Москві сателітньої держави Східньої Европи.

Радіо Ватикан передало гарячий привіт Папи Римського вірним паломникам у Велеграді, у якому Папа жалує, що не може особисто вітати зібраних. Пізніше на площі св. Петра Папа признався, що Прага відмовила йому привілею поїздки до Праги, а пізніше до Велеграду, куди він думав поїхати, користаючись запрошенням тамошнього кардинала Йозефа Томка. Одинокий прелат, який отримав дозвіл від комуністичного уряду в Празі був державний секретар Ватикану Аго стіно Касаролі, який особисто вітав численних вірних від себе і в імені Папи.

Товпи народу натомість перебивали окликами „Ми хочемо Папи" промову міністра культури Міляна Клюсака, домагаючись від нього присутности на урочистостях кардинала Франціська Томасека, який перебуває під домашнім арештом. Дві треті з усіх 15 мільйонів населення в Чехо-Словаччині є католиками, але тамошній уряд провадить найгострішу антирелігійну кампанію з-посеред усіх країн Варшавського Пакту.

ХРАМОВЕ СВЯТО

Ґлен Спей, Н. Й. — Українська православна церква свв. Петра і Павла запрошує українське громадянство на храмове свято яке відбудеться тут, в неділю, 14-го липня ц.р. Автобус з Ню Йорку до Ґлен Спей відїде у неділю 14-го липня о годині 7:30 ранку з-під Українського Народного Дому, при 9-ій вул. і 2-га авеню. Квитки на автобус можна набути в українській православній федеральній кредитівці при 304 Е. 9-та вул. в Ню Йорку, або телефонічно: (212) 533-2980.

ГАЗЕТА „ПРАВДА" РЕАҐУЄ НА ПРОМОВУ Р. РЕҐЕНА

Москва. — Засоби масової інформації СССР різко реагують на промову президента Роналда Реґена на конгресі Асоціяції американських правників, в якій він згадав про тісні зв'язки Москви з терористичними режимами. Президент назвав п'ять країн — Іран, Лівію, Північну Корею, Кубу і Нікараґуа — „корпорацією вбивць". Газета „Правда" зразу ж відгукнулася на цей виступ Президента, заявивши, що це З'єднані Стейти Америки підтримують тероризм у Центральній Америці, Південно-Східній Азії, Африці і на Середньому Сході.

У передовій статті газети „Правда" говориться, що Р. Реґен намагається обвинуватити в тероризмі ті країни, які борються за політичну і економічну незалежність. „Це Вашінгтон користується послугами міжнародного тероризму у величезних маштабах, що неминуче настроює цілі народи і країни проти ЗСА", — пише „Правда".

Лівійський диктатор Муаммар Каддафі також обурився на виступ Р. Реґена. Лівійське радіо заявило, що країни, названі Президентом ЗСА, є єдиними країнами, які протидіють американським спробам „встановити гегемонію в світі".

Такими ж гнівними словами була пересипана промова кубинського диктатора Фіделя Кастро, який зразу ж відгукнувся на обвинувачення Куби в підтримці тероризму.

Р. Реґен погоджується на бюджетний компроміс

Вашінгтон. — В середу, 10-го липня, президент Роналд Реґен радився в Білому Домі з лідерами Конгресу про федеральний бюджет на 1986 фінансовий рік. До початку наради появилися повідомлення, що Р. Реґен згідний на компроміс з лідерами демократів у Палаті Репрезентантів, тобто готовий піти на заморожування видатків на оборону в 1986 році при умові, що демократи не будуть заперечувави проти збільшення видатків на оборону в наступні роки.

Спікер Палати Репрезентантів Томас О'Нілл сказав журналістам, що особисто він все ще виступає за збільшення податків для покриття дефіциту бюджету. Але він зауважив, що „перший крок в цьому напрямі повинен зробити Білий Дім". Речник Білого Дому Леррі Спікс заявив, покликуючись на президента Реґена, що про збільшення податків „не може бути й мови".

У проєкті бюджету, що його запропонував Сенат, передбачається збільшення видатків на оборону на відсоток, рівний інфляції. Але Палата Репрезентантів запропонувала військові видатки на рівні 1985 року, тобто фактично зменшити їх, бо інфляція не береться до уваги. Коли Конгрес лише приступив до обговорення бюджету, Реґен говорив, що треба збільшити видатки на оборону на 7 відсотків. Потім він погодився на трьохвідсоткове збільшення. Нарешті, коли Сенат запропонував збільшити бюджет Пентагону лише на відсоток інфляції, Президент погодився на це, сказавши, що „це останній рубіж, далі якого відступати нікуди".

Судячи з останніх повідомлень, президент Реґен вирішив відступити ще раз і погодитися із запропонованими Палатою Репрезентантів видатками на оборону в 1986 фінансовому році.

В СВІТІ

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ з Бейруту, Сирія продовжує розшукувати за схопленими особами, серед яких знаходяться сім американських громадян, чотири французи, англієць і один іранець. Деякі з них, наприклад, Вілліям Баклі, 58-річний дипломат, перебувають у неволі терористів по 15 місяців й більше. Президент Роналд Реґен запевнив родини схоплених осіб, що Уряд ЗСА робить все, що є у його силах, щоб добитись звільнення американців, включно з обміркуванням можливости рятунку, але терористи часто перевозять схоплених в інше місце і тому така акція могла б бути неуспішною, а може навіть шкідливою для самих схоплених.

РУМУНСЬКИЙ ПАСАЖИРСЬКИЙ літак був першим, який прибув на бейрутське летовище після того, як президент ЗСА Роналд Реґен зарядив припинення летів американських літаків до Ливану і просив заприязнені із ЗСА країни зробити те саме. Очевидно, багато країн, між ними Франція, а тепер Румунія не послухали порад американського Уряду і, як звичайно, видумували різні оправдування для свого потягнення. Інші країни, зокрема европейські, покищо не користаються летовищем в Бейруті, але також не заявились за пропозицією Р. Реґена, крім Великобританії, яка готова здержати полети, якщо не саме зроблять інші країни.

АНТИКОМУНІСТИЧНІ ПОВСТАНЦІ в Анголі, які змагаються проти марксистсько-комуністичного уряду, зістрілили совєтського джетового літака МІГ-21, підірвали товарний поїзд і висадили в повітря будинок радіостанції. Взагалі, інформують кореспонденти, повстанці були дуже активні від 27-го червня до 7-го липня, використовуючи знамениту суху погоду, яка сприяла акціям партизан.

СТАРШЕ ПОДРУЖЖЯ американців, 64-річний Френк МекНіл і його дружина 58-річна Дженет, нарешті добились після 43-ох днів плавби човном, до речі пошкодженим в дорозі морськими штормами, до австралійського порту в Сиднею. Ф. МекНіл довго працював над виготовленням цього човна, забезпечив його всякими потрібними апаратами і рятунковими поясами та харчами і подався в далеку дорогу з Каліфорнії до Австралії, не знаючи чи прибуде до вимріяної ним країни сонця і тепла. Доля однак сприяла подружжю МекНіл і вони, з допомогою радіонадавчої апаратури, добились до берегів Австралії.

В СССР ДАЛІ ВЕДЕТЬСЯ урядова антиалькогольна кампанія на сторінках преси і з допомогою інших засобів масової інформації. Горілка і спиртні напитки зникли з прилавків багатьох крамниць, а великі торговельні підприємства продають горілку тільки на так звані „талони", видані урядовими чи партійними чинниками. Навіть в Большому театрі в Москві гості, особливо закордонні, на перерві могли випити склянку вина чи чарку горілки. Тепер у заміну їм пропонують чисту воду, або овочеві соки. Виглядає, кажуть спостерігачі, що новий лідер Міхаїл Горбачов хоче досягнути своєї цілі за всяку ціну, хоч фактично боротьба між урядовими бюроктатами і споживачами спиртних напоїв триває далі.

ІЗРАЇЛЬСКІ ЛІТАКИ ЗБОМБИЛИ ОПІРНІ ПУНКТИ ПАЛЕСТИНЦІВ

Бейрут, Ливан. — Коротко після цього, як два терористи виконали самогубний атентат на ізраїльську контрольну станцію, що веде до забороненої військової зони, яка розділяє територію Ізраїля і південного Ливану, ізраїльські воєнні літаки збомбили у північній частині Ливану, біля міста Тріполі важливі бази Палестинської Визвольної Організації й інших палестинських екстремістичних груп.

У самогубному атентаті в Ізраїлі загинуло біля 15 осіб, військовиків і осіб з охоронної служби прикордонників. Кількости жертв від ізраїльського бомбардування покищо не подано до відома. Ізраїльські військові речники в Єрусалимі підтвердили інформації про налет літаків на палестинські бази і заявили, що всі літаки і пілоти, які брали участь у згаданому „рейді" щасливо повернулися на свої бази. Згідно з повідомленням міністерства оборони Ізраїля, літаки знищили майже цілковито шість баз, пошкодили чотири і обстріляли табори палестинських втікачів розташовані на північ від міста Тріполі.

Одна база була власністю просирійської повстанської групи так званої „Популярного Фронту за звільнення Палестини" (ПФЛП). Налетом ізраїльських літаків були заскочені, очевидно, також ливанські ревалізуючі групи, християни і мусулмани-шіїти, які ведуть між собою завзяті бої на вулицях міста Тріполі вже від декількох днів. Не зважаючи на заклик сирійського президента Гафеза ель-Асада до замирення між поодинокими воюючими між собою групами і відбуту конференцію в Дамаску, на якій нібито прийнято більшістю голосів пропозицію Ассада, бої в багатьох місцевостях Ливану між згаданими групами, а дуже часто також між самими мусулманами, тривають далі.

У зв'язку з ізраїльською акцією і незадоволенням З'єднаних Стейтів Америки антиамериканською пожвавленою пропагандою, що її ведуть шіїти, проіранські групи терористів та інші екстремісти, у політичних колах знову заговорили про можливість поширення війни на Близькому Сході.

Ніхто навіть не сумнівається тепер, що місцевий уряд в Ливані і президент Багшір Ґемаєль цілковито втратили авторитет у міжнародному світі і у власному народі і, що головну ролю в цьому районі світу, відіграє тепер Сирія з підтримкою Совєтського Союзу, який не тільки доставляє для Сирії і поодиноких терористичних груп зброю й інші потрібні матеріяли, але маневрує політично так, щоб відсунути ЗСА від впливу на політику на Близькому Сході.

Цю й інші справи, тісно пов'язані із близькосхідніми проблемами розглядає тепер Рада Безпеки у Вашінгтоні і міністерство оборони в Єрусалимі. Може й тому знову заговорили про війну, — кажуть політичні спостерігачі.

Афганські повстанці ведуть успішні акції проти окупаційних військ СССР

Ню Делі, Індія. — Агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел повідомляє з Ню Делі, користуючись інформаціями дипломатів акредитованих в Кабулі, Афганістан, що тамошні антикомуністичні повстанці розвивають дуже успішні військові акції проти окупаційної совєтської армії і армії так званої Афганської Народної Республіки Бабрака Кармаля.

В кінці червня і на початку липня повстанці напали на два військові конвої совєтського війська. Під час цієї акції було знищено приблизно 170 тягарових, частинно панцерних автомобілів і вбито 150 вояків, совєтських і афганських, які супроводили цю колону автомобілів з боєприпасами, зброєю і харчами для війська. Інший дипломат заявив, що 150 афганських вояків повстанці взяли в полон і доля їх невідома. Наочні свідки заявили, що вони бачили паніку серед комуністичних вояків, а гелікоптери ввесь час транспортували поранених до шпиталів в Кабулі.

В іншому місці, 50 миль від Кабулю, повстанці заатакували другу військову велику колону і при тому вбили 300 вояків кабульського режиму та декілька підстаршин і старшин совєтської армії. В липні декілька партизанських загонів обстріляли ракетами і мінометами західню частину, тобто передмістя Кабулю і летовище. Одна із ракет поцілила в будинок совєтської амбасади і вбила шістьох „дипломатів". Кількости поранених не подається.

Головне командування совєтських окупаційних військ змобілізувало погоню за повстанцями, але вони зникли у скалистих горах, куди тільки можна продістатися гелікоптерами, або пішки.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 9-ГО ЛИПНЯ, мейор Ню Йорку Едвард Кач заявив офіційно, що буде втретє кандидувати на пост мейора міста і що він має тисячі людей, що будуть його кандидатуру підтримувати.

З ПРИВОДУ ВЕЛИКОЇ посухи яка існує в стейті Ню Йорк, мейор Е. Кач проголосив з днем 9-го липня ц.р. „третю стадію" ощаджування води, яка торкається зокрема фабрик та підприємств. З тим днем також місто почало брати воду з ріки Гадсон.

ВЕРХОВНИЙ СУД СТЕЙТУ Ню Йорк присудив містові кару відшкодування 2 мільйонів долярів для шестирічної дитини, над якою знущався батько і хотів її забити, а поліція, помимо постійних прохань матері, нічого в охороні дитини не зробила.

СТРАЧЕНО ВБИВЦЮ Генрі Мартінез Портера 9-го липня за те, що він вбив поліціянта 10 років тому. Г. Портер це друга людина в Тексасі, яка отримала смертну іньєкцію за останні два тижні. Він твердив, що застрілив поліціянта Генрі Мейлу помилково в самообороні — поліціянт вперше стрілив до нього. Г. Портер, мехіканського роду, жив в Сан Антоніо, де, втікши з Мехіко, малював хати. Він був раніше караний за крадіжі, злодійства, напади, фальшування і крадіжі авт. Г. Портер був наркоманом, що коштувало його біля 1,000 дол. денно. Перед смертю він просив щоб Бог йому простив і опікувався його родиною.

ШЕФ ФБІ ВІЛЛІЯМ ВЕБСТЕР заявив у Вашінгтоні, що є можливість зловити і засудити тих терористів, що схопили літак TWA і тримали американських закладників. Вебстер пояснив, що вже є кілька заходів, щоб це здійснити, але він не може їх ще публічно дискутувати. Вебстер сказав, що ФБІ має не лише знімки тих, що захопили закладників, але й більше доказів, щодо їхніх кримінальних дій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти, скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Закінчений епізод чи початок нової епохи?

З переїздом до Америки 39-ох закладників, додавши сюди ще і тричленну залогу схопленого літака TWA, ніби закінчилася драма, яка тривала 17 днів, сколихнувши громадську думку в усьому світі. Виринає питання: чи цей терористичний акт, один із пречисленних за останніх кілька років, був тільки проминальним епізодом без дальших наслідків, чи може він започаткує нові дії, які готові створити нову еру в міжнародних відносинах? Хоча всі заходи американського Уряду, наставлені на здобуття волі для в'язнених американців, були окутані строгою тайною і президент Реґен обмежувався теж тільки до гострого таврування терористів, як „убивників і варвар", проте деякі хоч як скупі заяви осіб з державної верхівки вказують на те, що вся та історія не закінчилася привітальною промовою Реґена на летовищі в Ню Йорку, до сяючих радістю поворотців з Бейруту. Не вказує на це також існуюча атмосфера в Америці. Поруч із почуттям глибокого вдоволення з успіху у справі 39-ох „закладників" і поруч із журбою за долю ще сьоми американських видатних громадян, схоплених терористами на вулицях Бейруту, так і відчувається існування надалі проблеми, яка ще не розв'язана та яка імперативно домагається розв'язки — проблеми міжнародного тероризму.

У своїй чотирихвилинній промові, переданій в минулу неділю всіма телевізійними станціями, президент Реґен сказав виразно, що „ця драма продемонструвала, що культурні народи мусять об'єднатись для поборювання тероризму". Ще виразніше висловився дорадник Президента для справ крайової безпеки Роберт МекФарлен: Він виключив „спонтанний акт пімсти", але заповів, що ЗСА можуть вжити свою силу, щоби вдарити по тих місцевостях Близького Сходу, де вишколюється терористів". Знову ж віцепрезидент Джордж Буш говорив про „коріння" міжнародного тероризму. Хоч не назвав він ніякої країни, всі у світі знають, що найпершим експортом тероризму є Москва, дармащо її лідери відпекуються цього і словами таврують тероризм. ЗСА не всилі знівечити той московський центр тероризму, але мають силу і змогу знівечити такі центри тероризму на Близькому Сході, як Іран і Лівія.

Всупереч бундючній вимозі речника „шіїтів", щоб Реґен відкликав могутнє з'єднання військових кораблів з прибережних вод Ливану, ті кораблі залишилися там і після звільнення закладників. „Коренем" тероризму на Близькому Сході є Іран з його теократичним режимом аятолли Хомейні, який ненавидить Америку. У Теграні існує школа для терористів, з Ірану підтримують терористів зброєю грішми і протиамериканською пропаґандою. Історія з 39-ма закладниками в Бейруті відсвіжила в пам'яті Білого Дому історію з 52 закладниками в Теграні. І тому можна сподіватися, що ЗСА, не шукаючи „пімсти" на спричинників схоплення американського літака і в'язнення 39-ох американців, поведуть безпосередню і посередню акцію проти терористів. Америка має різні можливості безпосередньої акції, як також акції посередньої на далеку мету.

Ідеологічно міжнародні терористи не є однорідні. Ті, які визнають аятоллу Хомейні за свого духового лідера, є мусулманськими фанатиками, ворожими також комунізмові. Знову ж терористи, підлеглі безпосередньо московському КҐБ, це комуністи. Америка має важкий клопіт не тільки із занархізованим Близьким Сходом, де колишня оаза ладу і миру Ливан став від літ тереном війни всіх проти всіх, але також із Центральною Америкою, де Нікараґуа стала вже другою Кубою. Масова втеча людей з Нікараґуа з остраху перед загальною мобілізацією, вказує на зріст напруження у цій частині американського континенту. Тому не є виключена якась рішуча акція Америки ані на Близькому Сході ані в Центральній Америці.

Якби таке сталося, то змінились би відносини у світі і настала інша конфіґурація сил. Це саме й було б наслідком останньої авантюри терористів шіїтів, які перетягли струну й несвідомо стали камінчиком, який може потягти за собою лявіну. Це покищо тільки теоретичні міркування, які проте, вміщаються у межах реальної можливости.

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

НОВА ЗБРОЯ

Чомусь у світі сенсація: Мехмед Алі Аджа на суді в Римі відкрито заявив, що директива вбити Папу вийшла прямо від совєтської амбасади в Софії, і що за це йому заплатили понад мільйон долярів. Усе це від довшого часу було загальновідоме, але чомусь розцінювалося як здогади. Ніхто відкрито не бажав висловити давно відому правду про совєтську владу: мовляв все таки імперія з якою доводиться „співіснувати". При чому, це влада, яку не годиться дразнити, щоб, бува, „чогось не вийшло...". Все це, либонь, вперше в історії, і унікальне; нічого подібного досі не бувало (хоч арабський світ твердить, що якраз подібне діється також відносно держави Ізраїль).

Якщо все проаналізувати, то годі зрозуміти підстави для сенсації: большевицький рух від самого початку відомий як такий, що формується не від насилля сильнішого над слабшим чи більшости над меншістю, а просто від рафінованого бандитизму. Сьогодні це особливо унагляднилося, бо щезли сліди й облізла фарба ідейности, що прикрашувала рух напочатку; залишилася гола кліка диктаторів, що явно накинула на голову народу перед повішенням мішок, витканий з інтересів номенклятури і партократії. Це кліка верховодів і вершить діла, мов мафія. З тією, одначе, перевагою, що тут усе „законне" і либонь десь від 1984 (пригадуєте Орвела?) почала загально визнаватись як майже самозрозуміла закономірність. Тепер і для всіх новоспечених комуністичних рухів факт захоплення тотальної влади є єдиною ціллю; всякі „ідейні" байки тільки камуфляж для недотепних.

У совєтській імперії тепер усе наглядно побудоване на ідеї: „бий свого, щоб і чужий духу боявся". Тільки подумати: за півстоліття „мирного" будування тієї абсурдної, злощасної комуни „рідна, народна, найдемократичніша влада" знищила коло тридцяти мільйонів (!) своїх же горожан. За один тільки рік голодом виморила самих тільки українців десь дев'ять мільйонів (Свідчення Балицького, начальника ҐПУ України). Це правда, вони ніколи не робили з цього таємниці, ні тепер не приховують своїх справжніх намірів: „Ми вас угробимо!", хоч „пост фактум" усе промовчується і заперечується.

Тепер, коли всякі „ексцеси" наробили шуму у світі і почали впливати на загальне прозріння, пущено в рух нову брехню, приписуючи все „незрівноваженому" Сталіну. Мовляв, він тільки людина, тож наробив помилок; партія ж непомильна. Неправда. Віруси бандитизму у крові партії ще з „молоком матері". заложені вони там ще Марксом-Леніном. Ці перші ідоли навчили всіх назовні, до яких руки закороткі, критикувати; підло, арогантно, безконтрольно розправлятися із своїми прямими суперниками в партії чи можливими опонентами в державі. Сталін тільки примінив усе в широких маштабах. А тоді в чергу ставали різні „архітекти душ" із своїми вкладами, як ось, наприклад, народолюбець Максім Горькій, який устійнив принцип бандитизму прямо як заповідь: „Ворога, який не здається, знищують". Після того всяким єжовим-беріям-федорчукам залишилася дрібниця: проголосити кого треба ворогом і заявити, що він вперто не здається...

Має повну рацію Аджа, коли твердить, що СССР — центр і розсадник світового тероризму. Це в самій природі комунізму взагалі, а совєтського зокрема. На початках, правда, все зводилося до особистих інтересів СССР; аж Андропов поставив тероризм світових вимірів на службу інтересів „трудящих мас". І не конче все формується під червоним прапором, навпаки, краще під зеленим чи жовтим з курячою лапкою — не розберуть. Бож не процес важливий, а вислід. І не конче завжди з пістолетом та динамітом; можна часами словом „хорошим", бо пізніше вже й динаміту не буде потрібно. Наставити громадську думку світу проти нуклеарної енергії і зброї, шантажуючи залякуванням можливого конфлікту — це вершинна форма „чистого" тероризму. Але як треба, завжди можна примінити й звичайний „брудний" тероризм: вбити Папу чи іншого важливого чоловіка, який стоїть поперек дороги (Петлюру, Бандеру та цілий ряд діячів інших народів). Можна підюдити Джігад, ірляндців, арабів, в'єтконг; можна виставити „червоні" (тут паспорт чомусь потрібний) клітини Італії, Німеччини, Японії; можна стати в позу „болільників" за бідних та покривджених, особливо в Америках, можна, нарешті, тільки „підсунути"... Зауважте, як наприклад у нас, „свідомих", на всякий абсурд „клює"...!

Сьогодні мають вони майже досконалу машину, що від Андропова цілеспрямовано і свідомо, прямим чи посереднім, прихованим або відкритим, наглядним чи затушованим тероризмом „дзьобає" світ у найнесподіваніших місцях і моментах. Але, мабуть, найважливіше, що вони зуміли осягнути, — це посіяти сумніви відносно правдоподібности. Годі не зауважити стіни недовір'я. „Фадер, — сказав мені один приятель, — все, що ви нам оповідаєте про СССР, не витримує найменшої провірки логіки чи доречности. Невже ви хочете, щоб ми просто повірили вашим

(Закінчення на стор. 4)

Макар Дуда

Екстрареформи

Думав, більше не зустрінуся з Іваном. Коли бачу, йде. Сумний і пострижений. Питаю, — що сталося? Тільки махнув рукою. Все ясно. Цікавлюсь, — за що покарали?

— За справедливість, — гордо промовляє. — Стояв у черзі. Давали ковбасу. П'яні хулігани лізли попереду, мене побили, а я лишився винним. Дали п'ятнадцять діб. Одсидів. Бач, волосся ще не відросло. Але я не заспокоюсь! Я їм покажу закони!

— Неодмінно! — втішаю його. — Законів треба додержуватись. А то вже розперезались.

— Далі нікуди, — додає Іван рішучо. — Будь певен, тепер „цей" наведе лад!

— Уже почав. Чув, які екстрареформи затіваються?

— Два тижні газет не читав.

— Нечувані новини! Віднині всі черги зникнуть!

— Ти мені дурниць не мели. Як це без черг? Розганяти трудящих? Арештовувати?

— Нічого подібного. Знайшли геніяльне рішення проблеми. Чому у нас черги? Гадаєш, не вистачає чим торгувати? Навпаки, винні продавці. Поки одному зважить, поки скрутить з його газети „трубку", поки пересипле в нього цукор чи пшоно, а ти годинами стоїш у хвості черги.

— Нічого не вдієш. Весь народ стоїть.

— Не буде тепер. Уся причина, виявляється, в тому, що продукти не розфасовані. Віднині все продаватиметься в розфасованому вигляді. Підходь, бери пакет чи коробку, плати гроші — і будь здоров! Фіть! — і нема ніяких черг!

— А якщо не вистачить тих пакетів? Що ти робитимеш?

— Побіжу до іншої крамниці, стану в чергу...

— Так не годиться, — одрубав Іван. — І там розхапають. Краще видавати по талонах. Один пакет у руки на тиждень, або два. Встановити норму.

— І про це подумали. Будуть талони. Тільки почнуть з горілки.

— Як, як, як?

— Не віриш? Встановлять норми. Даватимуть талони.

— П'ющим?

— А хто в нас неп'ющий? Правда, дітям не даватимуть. Тільки дорослим. З відміткою у пашпорті...

— По скільки ж в одні руки?

— Літр на місяць на душу й голову.

— Хоч я й не дуже п'ющий, але вважаю, — малувато. Це ж такий продукт... Ми у цьому ділі догнали і перегнали держави всього світу... А крім того від такого торгу держава матиме збитки...

— Все враховано, — заспокоюю. — Піднімуть ціну півлітри.

— Небезпечно. Партія такого не допустить.

— Так і партєйним даватимуть талони.

— То добре, хай не перепиваються. Але ж усе таки ризиковна така справа. Яка не була б ціна — а все одно питимуть.

— І журитимуться, — додаю. — Пригадуєш, як випустили в продаж дорогу горілку під назвою „Екстра", то що сказали п'ющі маси? Як розшифрували назву? „Ех Как Стало Трудно Рускому Алкоголіку"... Аж плакати хотілося!

— А скільки ж тепер коштуватиме півлітра?

— До тридцяти карбованців пляшка.

— Та ти що?! — аж підстрибнув Іван. — Мало того, що один літр на місяць, так ще й така ціна! Цього маса не стерпить!

— Підніме бунт?

— Ні, гнатиме самогон. Без талонів. Ото й уся екстрареформа...

Іван Боднарук

ДО ІСТОРІЇ СТРИЙСЬКОГО ТЕАТРУ ІМ. М. СТАРИЦЬКОГО

Дня 29-го березня 1884 року минуло кругло 120 років, як у Галичині засновано перший український професійний театр. Ця подія мала дуже велике значення для нашого культурно-національного життя в Галичині. До цієї імпрези підготовлялася українська громада дуже дбайливо й перша театральна вистава відбулася в дуже врочистій обстановці у великій залі Народного Дому у Львові. Для першої вистави вибрано мелодраму „Маруся", яку переробив із повісти Квітки-Основ'яненка під тою ж назвою на п'єсу Ґолембйовський, а переклав на українську мову, мабуть Павлин Свєнціцький.

Для тої першої вистави написав Омелян Огоновський спеціяльний пролог, яким і почато виставу. Цей пролог деклямував студент університету Лонгин Бучацький. Опісля при удекорованій портретом цісаря роботи Корнила Устіяновича, також намальованим спеціяльно для тої вистави, хор і всі артисти відспівали австрійський гимн, а потім розпочалася п'єса.

І так товариство „Руська Бесіда" у Львові заснувало 29-го березня 1964 року постійний український професійний театр. Музику до п'єси „Маруся" написав В. Квятковський, директором театру став О. Бачинський, а в ролі Марусі виступила Т. Бачинська. Вистава „Маруся" здобула великий успіх і закріпила становище молодого театру. Після гостинних виступів у Коломиї, Станиславові й Чернівцях театр грав до кінця 1864 року в залі Бесіди, даючи, крім „Марусі" ще „Сватання на Гончарівці" та „Щиру любов", а згодом „Шельменка" тощо. Важливою для історії театру була вистава Шевченкового „Назара Стодолі" 5-го грудня 1864 року, перша документально підтверджена поява Шевченкової п'єси на сцені.

Згодом почали організуватися в Галичині по різних містах аматорські вистави. В 1884 році, сто років тому, створилось Руське літературно-драматичне товариство в Чернівцях. І так театр Західньої України в ліберальних політичних умовах Австро-Угорщини оформився як незалежна мистецька одиниця. Коли перший професійний чисто український театр у Центральній Україні постав щойно 1881 року, то подібний театр Західня Україна мала вже в 1864 році.

Коли говорити про найвизначніших діячів галицької сцени, то їх дала народові Стрийщина, наприклад, Теофілю Романович та Іванну Коралевич-Біберовичеву. Потреба поширити бідний репертуар українського театру спонукала в 60-і 70-их роках пробувати своїх сил у драматургії багатьох галицьких діячів. Із захопленням і романтичним настроєм узялося кількох письменників до писання патріотичних драм на теми з української історії. Серед них найбільшими успіхами тішилися Корнило Устіянович, священик Осип Барвінський і професор Львівського університету Омелян Огоновський. Поява таких театральних п'єс, як „Ярополк" К. Устияновича, „Павло Полуботок" Осипа Барвінського, „Гальшка Острозька" і „Федір Острозький" Ом. Огоновського були видатним явищем на тлі галицької української драматургії.

Український театр був завжди дорогий українцям. Український народ любить і плекає театр не тільки як улюблену ділянку мистецтва, але і як міцну зброю, якою він боровся за своє існування, як свою твердиню, за мурами якої він перебув часи найгіршого лихоліття, як галузь мистецтва, яка славно йому послужила. Тому історія українського театру на протязі сотень років це не тільки служіння Мельпомені, як музі драматичного мистецтва, але й громадське служіння їй, як заступниці покривдженої української правди. Джерела театральної дії сягають у глибоку давнину й пов'язані з народними звичаями та обрядами.

Ми згадали Т. Романович й І. Біберовичеву, заслужених для українського театру жінок Стрийщини. Згадаймо тихим словом ще й тих що, хоч менше славні, тихо трудилися для української сцени в Стрию в міру своїх сил і здібностей та працювали невтомно над розбудженням театрального життя в Стрийщині. Професійні актори Василь Коссак і його дружина Ірина піднесли високо Стрийський театр. Безупинні поїздки з виставами по селах і містечках Стрийщини підірвали здоров'я Коссака й він захворів на туберкульозу. Виховав багато артистів-аматорів, як Ст. Сеник, Гаврилівна, Анна Солтис, Гарунівна, Мілько Ґрубський, Посацька, Р. Петріна, О. Садовський, Микола Кавка, Володимир Кавка, Сташків, В. Конашевич, Вербицький, Наталка Гойсак, Вергановська, Захарчук, Верхолівна та інші. Шиян довгі роки працював у Стрийському театрі з учителями гімназії Адамом Вергановським і Богданом Солтисом. Проф. Вергановський увесь час учительської праці в Стрию працював як режисер гімназійних аматорських гуртків. Завдяки його довголітній праці гімназійна молодь Стрия не раз виступала на

(Закінчення на стор. 4)

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реаґувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Остап Тарнавський

ЮРІЙ ЛИПА — ПОЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДУМКИ

IV.

Закінчення

Поезія Юрія Липи мівно насичена історизмом. Маланюк шукає традиції „Суворости" глибоко в українській історії, в таких творах, як „Научення Мономаха" чи бароккові будівлі гетьмана Мазепи, чи згодом київська графіка Нарбута.

„Поезія Юрія Липи, — каже Маланюк, — вичерпувала нам самий дух історизму, самий дух героїчних діб нашої історії. І звідти її незвичайний тон". Маланюк вважає Липу поетом для поетів, він малозрозумілий для загалу, його поезії не судилось широка популярність ані масовий читач. І тут, — він підозріває, — лежить джерело повного самонезадоволення самого поета, який десь в роках 1929-30 зірвав з поезією, ба навіть згодом у приватних розмовах говорив про вірші з презирством.

Другий період творчости Юрія Липи — це проза, а радше критичний есей, праці з ділянки історіософії.

Перш за все треба згадати роман „Козаки в Московії", що вийшов друком в 1931 році, і потім був ще перевиданий кілька разів. Роман Юрія Липи — це (як ствердив Юрій Косач ще 50 років тому) „художня візія державницької, соціяльно-економічної, геополітичної доктрини Хмельницького, що більше — це розглядання минулого України не в провінційному маштабі, як самобутнього процесу, а в зв'язку з всесвітньою історією. Ю. Липа писав у своїй знаменній статті „Розмова з минулим", що український історичний белетрист ніколи не збагне як слід рідної історії, якщо не вивчить історії всього світу, і писати роман про Хмельницького, чи Мазепу, не відчуваючи зв'язків цих українських мужів з їхніми сучасниками Кромвелем, чи принцом Евгеном, буде завжди фальшуванням минулого. Тимто Юрій Липа є першим українським европейським історичним романістом. Те, про що мріяв Панько Куліш, автор незглибленого своєю силою роману „Чорна рада", здійснив Ю. Липа. Був реконструктором, що з точністю лікарського ляпцетного розтину, з математичною кропіткістю відтворював і оживляв мертві епохи, маючи весь час на увазі не романтизацію нашого минулого, не прикрашування його і не актуалізацію в тому дусі, якби хотілось нам, сучасникам, а викриття правди і тільки правди. Бо лиш Липина сумлінність у студійній роботі над джерелами, як і перед тим праця В'ячеслава Липинського, відкрила нам Україну, що її не знали попередні покоління принижувачів нашої історії. Відкрили Україну — рівнорядну з іншими европейську націю. Україну величі, героїзму і державного плянування. Україну тих, за Гоголем, „лицарських залізних віків", що, чарівно реконструйовані Липою, правлять нам сьогодні за надію в майбутньому".

Уміжчасі Юрій Липа надрукував у різних виданнях низку новель, які були видані окремими виданнями у трьох малих томиках під назвою „Нотатник" (1936-37). Героями його новель є відважні люди чину. Та вся його увага була на творах, спертих на студійних джерелах, і тому він повністю присвятився есеєві. Вже в 1935 році вийшла у Варшаві книга Липиних есеїв „Бій за українську літературу". Тут виявив Липа велике знання не тільки української але й европейської літератури, даючи зразок по-европейськи написаного есею, в якому він зформував етапи нашого літературного процесу і насвітлив такі постаті нашої літератури, як Шевченко, Гоголь, Куліш, Самійленко й інші. Погляд Липи на історію нашої літератури оригінальний і він стане предметом дослідів наших літературознавців. Та Липа не обмежувався тільки до теми літератури. Його цікавила вся духовість України і вислідом цих заінтересувань були три наступні публіцистично-есеїстичні книги, а саме „Призначення України", що вийшло у Львові в 1938 році, „Чорноморська доктрина", видана у Варшаві в 1940 році, вже в час війни, та вкінці „Розподіл Росії", стосторінкова праця, що вийшла друком вже в Києві, ще й під фірмою Державного Видавництва в 1941 році. В цих історіософічних працях Юрій Липа подає всебічний перегляд розвою проблематики „Українства" та пробує накреслити історичне призначення України в загальному розвою людства. В „Чорноморській доктрині" Юрій Липа конкретизує це призначення України в напрямі Чорного моря, бо майбутнє України він бачить на Чорноморському просторі. В „Розподілі Росії", що може й в незавершеному виді появилось саме в початках німецько-совєтської війни. Липа виходить із географічного й економічного районування Совєтського Союзу та вказує на конечність політичного поділу його на кілька головних бльоків-держав, Московщину, Україну з Кавказом, Ближчу Азію та Дальшу Азію. Розчленування Росії у Липи було в програмі „Призначення України", що творила свого роду імперіялістичну концепцію.

Юрій Липа теж знаменитий поет-перекладач. Він знає чужі мови, між ними і німецьку, і французьку, знав і читав в оригіналі чужі літератури і в перекладній праці був майстром. Липа виготовив досконалі переклади поезій Рільке, Ґельдерліна, Ередія, Мюссета, Мопасана й інших. Євген Маланюк вважав переклади Липи вийнятковими. Він дослівно писав:

„Справді, рідко знайдемо у світовій поезії так конгеніяльні переклади. Вони такі природні, такі невимушені, такі ненавмисні, що, власне, на них літературознавець може студіювати трудне мистецтво і складну природу перекладу".

У своїй письменницькій праці Юрій Липа не осиротив теж і своєї вивченої професії. Він є автором багатьох праць на лікарські теми. Він присвячував увагу своїй лікарській професії, у своїй приватній практиці відкрив лікування зелами і про лікувальні властивості зел написав декілька праць. Головна з них — це „Ліки під ногами", що вийшла друком у 1943 році. Крім того він є автором ще таких книг на медичні теми, як „Фітотерапія", що вийшла ще в 1933 році, та й праці про відживлювання дітей, про вереди старечого віку, про лікування зелами хронічних хворіб, як і історичної праці з ділянки лікування під назвою „Лікарські рослини в давній і сучасній українській медицині". Його праці на теми лікування закріпили йому місце не тільки в українській але й чужій медичній літературі.

Юрій Липа — це незвичайна поява не тільки в українській літературі, але в історії української духовости.

(Закінчення на стор. 4)

Духовний син Бачинських

Ню Йорк (Роман С. Голіят). — Неділя, 23-го червня ц.р., буде записана в церкві св. Юра в Ню Йорку, як день Марії і Юліяна Бачинських. Ці українські філантропи спонзорували студії українського хлопця в Бразилії, Маврикія Попадюка, який цього дня мав в церкві св. Юра свою першу Святу Літурґію, в асисті о. протоігумена Юліяна Катрія, ЧСВВ, і о. ігумена Олександра Гавкалюка. В цей день церква св. Юра була виповнена вщерть.

Отець Маврикій Попадюк.

Красномовний о. парох Патрикій Пащак, ЧСВВ, у своїй проповіді, підкреслив конечну потребу священичих покликань, бо місце наших старих і немічних священиків повинні заступити молоді. Він подякував панству Бачинським, що вони дочекалися бути духовими батьками. І заплакали в цей час Марія і Юліян Бачинські з радости, що їх 11-річна поміч незаможному студентові не пішла намарно, що своєю фінансовою допомогою вони придбали для українського поселення в З'єднаних Стейтах Америки нового, так конечно потрібного душпастиря. При кінці Служби Божої промовив новосвячений священик, який в короткій проповіді подякував своїм прибраним батькам за їхню фінансову допомогу та вказав на своє священиче покликання. Він залишив свій рідний край Бразилію, щоб тут, на новому континенті, як намісник Христа, служити своєму народові. Своє завдання він пообіцяв виконувати якнайкраще.

Після Служби Божої отець Маврикій Попадюк, ЧСВВ, стискав голови усім отцям і мирянам, які так чисельно прийшли на його першу Святу Літурґію.

О 3-ій год. після полудня в українському ресторані відбулося спільне прийняття для нововисвяченого священика, участь в якому взяв Владика Василь Г. Лостен з чисельним духовенством й студентами з Ґлен Кова, та коло 100 гістьми Марії і Юліяна Бачинських, які спонзорували це прийняття. Цією зустріччю проводив о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, який подякував панству Бачинським за їх щедрий дар для парафії церкви св. Юра, за їх фінансування студій нового священика.

З привітами виступили о. ігумен Олександер Гавкалюк, ЧСВВ, який говорив про покликання до священичого стату; ігумен о. Юліян Катрій, ЧСВВ, відомий усім зі своєї красномовности. Він, як протоігумен ЧСВВ, відповідає за набір питомців у Бразилії, який виховується в Ґлен Кові, Н.Й. Отець Катрій звернув велику увагу на виховання священиків і на те, яку велику працю виконували наші священики на рідних землях, а тепер на поселеннях. Він пригадав присутнім про велетнів Української Католицької Церкви, Митрополита Андрея Шептицького й Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого, які своєю працею піднесли авторитет українців у цілому світі. Закінчуючи, він подякував панству Бачинським за їх гарний вчинок для нашої Церкви і народу та вручив їм образ Почаївської Божої Матері з дедикацією від ЧСВВ.

Відтак, о. Пащак попросив до слова мирян. Першим промовив адвокат Роман Гуглевич, президент Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку. Бесідник згадав про конечність священичих покликань і подякував Марії і Юліянові Бачинським, за їх жертвенність для Української Церкви й нашої спільноти. Наступна бесідниця Зиновія Сидорак, голова Марійської Дружини Непорочного Зачаття Пречистої Діви при церкві св. Юра в Ню Йорку, звернула увагу на потреби нашої Церкви й на конечну мирянську допомогу тим, які посвячуються священичим покликанням.

Після відспівання многоліття Бачинським і о. Попадюкові, присутні підходили до спонзорів і нового отця, бажаючи їм добра й успіхів у житті.

Закінчуючи спільну зустріч і смачний обід, о. Маврикій Пападюк, ЧСВВ, привітавши Владику Василя Г. Лостена, отців і братів Чину ЧСВВ, мирян і своїх духовних батьків Марію і Юліяна Бачинських, сказав: „...Відмалечку я все мав бажання бути священиком. Тільки пізніше я це зрозумів та набрав ще більше охоти, бо це була велика гідність".

Його мірія почала зреалізовуватися, коли в 1969 році батьки віддали його до Малої семінарії св. Йосафата в Прудентополі. Почалася довга дорога студій — чотири роки в Прудентополі, після гімназії Новіціят, шість років студій в Куритибі, де він вивчав гуманістику й філософію, а потім у Римі. Звертаючись до своїх духовних батьків, він зворушено й гаряче подякував їм від себе особисто і в імені Бразилійської Провінції ЧСВВ.

Отець Маврикій Попадюк народився 9-го липня 1956 року в Санта Катерина, колонія Кравейро, в родині Івана й Марії з дому Кереч. У 1981-1984 роках вчився в університеті Урбаніюм в Римі. Три роки студіював Богословію і один рік спеціялізувався у Святому Письмі. З Риму, повернувся 26-го липня 1984 року до Бразилії, а 9-го грудня 1984 року прийняв Єрейське Свячення.

Признання за постійне клопотання в справі о. Попадюка прислуговує Марійці Бачинській, а її чоловікові Юліянові — подяка за родинну стипендію. Він, як більшість наших скитальців, приїхавши до ЗСА був змушений змінити свою попередню професію, яка на тутешньому ґрунті не мала примінення. І так, Юліян, власник „East Village Deli — Meat, Inc.", придбавши грошей для власної потреби, став щедрим жертводавцем на національні цілі. Першенство у панства Бачинських має наша Церква, бо він походить зі священичої родини. Діло й стрий Юліяна були відомими душпастирями. За їх жертвенність п-ву Бачинським належиться подяка від цілої нюйоркської громади.

ТЕПЕР СТАЛО ВІДОМИМ, що не тільки Сирія, але також Іран робили натиск на терористів шіїтів, щоб вони звільнили американських закладників з пасажирського літака TWA. Іран, правдоподібно, боявся американської відплатної акції. Знавці відносин в Ірані переконані, що аятолла Хомейні не брав цієї можливости до уваги і не боявся Уряду ЗСА, а тільки робив послугу Сирії, яка значно допомагає Іранові у війні з Іраком.

ЛИВАНСЬКІ ТЕРОРИСТИ-самогубці знову виконали атентат, тим разом звернений проти Ізраїля. Вони наїхали автомобілем наладованим вибуховим матеріялом на перевірочну станцію, яка веде до забороненої зони між Ливаном і Ізраїлем. Автомобіль розірвався, терористи загинули, але загинули також принаймні 15 інших осіб, переважно ізраїльських вояків, а шість були тяжко поранені вибухом.

ПРОВІД МОРСЬКИХ військ в ЗСА покличе знову до служби адмірала Томаса Кессіді, якого звільнили з приводу відкриття великих видатків на закуп різних частин, потрібних для вжитку морських військ. Стверджено, що він не був відповідальний за ці високі видатки.

Відбулися Загальні збори Відділу ОДВУ в Чикаґо

(ПС ІСНО) — Річні загальні збори 2-го Відділу ОДВУ ім. О. Ольжича відбулися 10-го травня ц.р.в Домі Сеньйорів.

Збори відкрив голова 2-го Відділу ОДВУ Ю. Юринець, який привітав присутніх членів та коротко схарактеризував напрямні та ціль ОДВУ і доброго співжиття та праці для добра поневоленої України.

В Загальних зборах взяли участь 28 членів, а також два відомі та заслужені громадські діячі,а нині вже почесні члени 2-го Відділу ОДВУ, полк.Ю.Артюшенко та редактор С. Куропась.

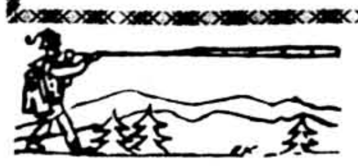
Збори якими керувала президія в складі: д-р І.Лисейко--голова, С. Паньків--секретар,пройшли досить швидко та по-діловому,і за це належить подяка голові президії д-рові І.Лисейкові.

На діловий 1985 рік вибрано нову Управу Відділу в такому складі: М. Яшко--голова,А. Іванів-- заступник голови,С. Паньків--секретар, Ю. Яримович-- касир, В. Мудрий -- вільний член. Ю. Яримович-- електголова на 1986 рік. Контрольна комісія: Ю. Юринець--голова, Ю. Дачишин-- заступник голови, С.Касіян--член.Товариський суд: І. Лисейко, Ю. Артюшенко, М.Ястремський.

Новообраний голова 2-го Відділу ОДВУ М. Яшко подякував усім за довір'я та просив усіх до співпраці в біжучій каденції, а праці для всіх буде досить.

Потім відбулася змістовна дискусія, а на закінчення були пропозиції зрушити справу з видрукуванням Альманаху. Альманахом займається ред.С. Куропась, але крім збірки матеріялів потрібно ще й щирих жертводавців, якщо хочемо наше минуле побачити, як друковане слово.Тому всіх, що розуміють і добре знають вагу українського друкованого слова, не чекати на завтра, а відгукнутися якнайшвидше- матеріялами та щедрою пожертвою.

Загальні збори закінчено о годині 9 -ій вечора подякою голови членам за участь у цих зборах.

Тренер олімпійської жіночої дружини

Т. Ліскевич

Тарас Ліскевич називає спорт відбиванки етнічним спортом, бо відбиванка популярна у різних народах. Він знає це з досвіду, особливо тому, що його іменовано тренером року на західню Америку, і назначено його тренером жіночої відбиванкової дружини на Олімпіяду в 1988 році.
році.

Коли Т. Ліскевичеві було 18 років, він зовсім не цікавився відбиванкою, бо вважав, що це — ,,жіночий" спорт. Зате тепер, на 37-му році життя, він, мабуть, є найкращим тренером в цілій Америці. Відбиванка стала одним із найпопулярніших спортів в Америці. Організація відбиванкових тренерів, співорганізатором якої був Ліскевич, нараховує тепер понад 600 осіб.

У 1984 році на Олімпійських Ігрищах американські відбиванкові дружини вперше виграли медалі: чоловіча дружина виграла золоту медалю, а жіноча дружина — срібну. Ліскевич вважає, що жіноча дружина відбиванки могла краще пописатися. В 1980-81 роках вона була найкращою дружиною у світі, а в 1984 році їх перемогла китайська дружина жінок. Срібною медалею можна пишатись, та за неї можна подякувати тодішньому тренерові дружини Арійові Селінгерові з Ізраїлю, котрий ту дружину тренував від 1980 до 1984 років.

Т. Ліскевич тепер прямує до золотої медалі. Народжений 1947 року в Німеччині Ліскевич приїхав до Америки — до Чикаґо, маючи три роки. Навчався у народній школі св. Николая та був активним членом Пласту від шести років.

На українській оселі біля Чикаґо Ліскевич вперше почав грати відбиванку, а потім став членом дружини. Ґрадуював він з Лойола університету та рік вчився у медичній школі. Після року навчання вирішив, що не хоче навчатися медицини, й зробив маґістерку з фізкультури, а докторат дістав із Стейтового університету в Огайо.

Тепер Ліскевич живе в Сан Дієґо та тренує олімпійську жіночу дружину. Дотепер вибрав дев'ять жінок для змагань в Олімпійських Ігрищах у відбиванці в 1988 році.Більшість жінок, що грали відбиванку в 1984 році, відійшли, але Ліскевич сподіється, що четверо з них повернуться, щоб грати в 1988 році.

Стати добрим грачем відбиванки та грати в Олімпійських Ігрищах є дуже тяжко. Вправлятися треба спочатку три години денно, а тоді ще вправляти біги, скоки та підіймання ваги. Всі вправи разом тривають 9-10 годин денно.

Т. Ліскевич вважає, що якість вправ є такою ж важливою, як їх кількість. А щоб спортовці зберігали свою досконалість, крім спорту,вони мусять мати й інші зацікавлення.

Юрій Липа...

(Закінчення зі стор. 2)

Талановитий поет, що його Євген Маланюк визначує провідним поетом у час ,,епохового процесу відзискання історичної пам'яті та комасації історичної свідомости", Липа не обмежився тільки поезією, але почав бій — висловлюючись його власним поняттям — за українську духовість, за визначення України в історичному і геополітичному положенні. В одному із своїх есеїв Юрій Липа писав про синтетиків української мислі, які ,,слухають виття скаженої бурі в верховіттях українського дерева і переживають на всі глибини струси українського коріння". Про них він так висловився:

,,Життя цих синів своєї раси є завжди в небезпеці. Їхня служба Україні — це не спокійна посада в інститутах чи університетах. Їм заглядає в очі смерть і вони вміють гинути. Цей інтелектуалізм зв'язаний з українською кров'ю й обагрений українською кров'ю в боротьбі".

Таким сином українського народу виявив себе і Юрій Липа, який вийшов з покоління, яке щойно усвідомлювало свою українську приналежність, та став шукати глибин української духовости, щоб могти віднайти призначення України у світлій майбутності. Він і загинув — цей новітній лицар Духа на посту, молодо на 45-му році життя, на рідній землі, що її не покинув у хвилину великої загрози, ще й виконуючи свою лікарську професійну місію в повстанському лісі. Мов епітафію на його невідомій могилі можемо вписати цю його поезію, що він її назвав ,,Голос забитого":

Вознесіте знамено,
святого великого краю!
Говорить серце надхненно,
говорить серце: ,,Я знаю!
Це твоя корогва, Україно,
надімною клекоче, —
Хто ж мене вбив безневинно
за мої вірні очі?"

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ — СПИСОК Ч. 2-84

Від.	Прізвище, ім'я	Сума
5	А. Басараб	$6.60
5.	В.Мартинковський	4.41
5.	А.Мартинковська	5.04
5	П. Галатин	6.77
5	М. Н. Ґерус	2.60
5	А. І. Ґерус	5.10
5	А. Хруцький	5.10
5	О. Хруцький	4.85
5	М. Лємпіки	3.86
5	В. Богданів	12.71
5	Н. А. Самбой	4.80
10	Р. З. Потапович	9.53
10	Б. З. Потапович	8.37
14	др Б. Гординський	17.90
14	А. Стецина	5.18
14	М. Бекіш	6.49
14	А. Стецина	5.32
14	д-р Л. Стефанівська	41.64
14	М. Стецина	22.56
14	А. Стецина	9.62
14	О. Зулинський	19.24
14	д-р Ю. Стефанівський	5.95
14	д-р Л. Стефанівська	5.11
14	О. Тарапацька	10.77
14	А. Питляр	9.38
14	С. Цюняк	13.55
15	О. Зинюк	5.32
15	І. Іщенко	5.56
15	д-р І.Н. Ґелета	5.78
15	д-р І. Гутник	11.12
15	М. Гутник	9.98
15	О. М. Раковський	6.30
15	І. Іщенко	9.78
16	М. Д. Семків	2.00
16	П. М. Семків	8.12
16	В. О. Семків	11.64
16	Н. Москаль	5.17
19	Р. Ковалів	14.00
20	Н. Набожняк	1.43
20	Б.М. Наборожняк	4.78
20	Ю. і І. Фаґан	10.00
21	Г. Шембель	5.67
22	І. Хлипняч	4.37
22	А. Т. Луців	29.00
22	І. Хлипняч	5.95
22	А. Г. Романов	2.00
22	Б. А. Маринів	3.15
22	Т. Е. Маринів	3.56
25	М. Тарапацький	7.80
25	Л. М. Смик	10.88
25	д-р Р. П. Смик	11.55
25	М. Занко	12.73
25	Ю. Стецюк	5.59
25	М. Ільків	5.64
25	М. К. Стецюк	5.39
25	Ф. Загуменний	5.80
25	А. Сидоряк	11.10
25	Л. Крупа	6.67
25	К. С. Смик	5.10
25	Е. Б. Смик	5.10
25	Р. М. Смик	10.20
25	М. П. Смик	10.20
25	І. Ґрес	7.13
25	Дж. Пеленс	21.38
25	Л. М. Смик	6.89
25	Р. П. Смик	8.18
27	Б. Ф. Шафран	6.45
27	О. Левицька	19.05
27	І. Лисинецький	13.09
27	Л. М. Роговський	9.85
27	С. Е. Шафран	6.70
27	Ґ. Шафран	16.22
29	А. Вайпа	21.00
33	С. Демкович	11.77
33	І. Демкович	5.32
33	О. Кац	6.14
34	А. Штогрин	7.67
34	О. Попович	7.64
34	С. Петрах	5.80
34	Л. М. Гарасимів	100.00
34	І. Гарасимів	4.65
34	Л. І. Блонарович	5.00
35	Т. Кікцьо	10.00
38	Г. Ковальчик	6.60
39	С. Кравс	6.77
39	С. Кравс	12.24
42	М. Давидович	5.89
42	А. Амендоляро	5.67
42	К. Давид	4.90
42	М. Давидович	4.75
42	І. Блиха	11.77
42	Я. Головацький	10.63
42	Т. Шевчук	7.87
42	І. Герман	6.63
42	А. Амендоляро	5.67
42	М. Ґалановський	12.78
42	І. Кулик	13.44
42	К. Давид	19.58
42	М. Почтар	15.12
42	І.П. Почтар	18.02
42	М. Ласебний	31.41
42	І. Кобзар	5.64
42	О. Коцюба	8.41
42	О. Коцюба	6.63

Від.	Прізвище, ім'я	Сума
42	М. Л. Коциловський	5.00
42	І. Чомко	8.42
42	В. Амендоляро	6.54
42	Е. Брикайло	3.88
42	І. Брикайло	3.88
45	І.М. Білець	9.79
45	С. Гаранчук	4.90
45	Е. Гаранчук	5.56
45	І. Білець	9.00
45	Е.Т. Маллик	11.33
45	П.Я. Білець	4.20
45	Ґ.С. Білець	4.00
45	Н.Р. Лев	2.00
45	І.Т. Білець	4.00
45	Д.Ґ. Білець	6.30
48	С. Івасечко	6.51
48	С. Волянський	7.70
48	А. Івасечко	5.00
50	М. Трипняк	9.87
50	Б. Барнай	5.75
50	Д. Трипняк	7.60
50	З. Барнай	3.77
51	Я. Фаріон	4.97
51	А. Форович	11.84
52	Р. Шабан	7.20
52	І. Ковалькевич	7.26
52	М. Кремінець	5.26
52	П.І. Пилипець	5.40
52	В.Т. Філіпс	4.00
53	Д. Головатий	5.18
54	І. Лаврович	4.77
54	Ю. Цибрівський	25.00
55	М. Стельмачук	7.20
55	М. Ґавріленковський	4.76
55	Й. Гул	5.72
55	М.Д. Ціздин	3.70
56	М.Л. Ґрінберґ	25.00
56	М.М. Ґрінберґ	3.77
56	Е. Фекат	6.93
57	М. Назар	5.32
57	Р.К. Назар	4.63
59	М. Слевінська	12.17
59	С. Сколоздра	9.48
59	О.Л. Папроскі	8.58
64	І. Кузь	7.80
67	В. Пепюк	3.45
69	О.В. Рак	9.28
70	Я. Костів	5.00
70	М. Зазуля	5.44
70	Ю. Демченко	9.20
70	І. Янко	23.30
70	Л. Кричковський	8.70
70	Г. Жуковець	10.36
70	А. Кедринський	12.16
70	М. Шеремета	6.02
70	Д. Тхір	5.30
70	А. Тхір	5.00
70	Й. Зазуля	7.80
70	Б.І. Матейко	3.50
70	С.М. Матейко	3.50
70	М. Мудрик	3.20
70	М. Мудрик	3.20
73	Б.М. Ерінакес	21.00
73	С. Сподарик	11.77
76	Н. Мандрусяк	14.05
79	М. Міхаліска	8.48
82	Б. Мельничук	6.30
82	І. Розгін	7.21
82	М. Розгін	8.61
83	І. Кусен	5.95
83	С.М. Гавриш	6.00
86	Р. Сулима	6.83
86	І. Сєрант	8.17
86	І. Сєрант	6.17
86	С.М. Роговський	7.37
86	В.О. Роговський	7.48
86	О. Яхно	6.82
86	С. Сєрант	7.99
86	І. Керод	3.37
86	Р. Комарницький	2.62
86	С. Сєрант	6.57
86	А. Роговський	7.15
88	І. Хлистак	34.72
88	І. Коровицький	20.09
88	Ґ.С. Кибалюк	8.27
88	Д.Л. Стахів	10.09
88	М. Стахів	9.74
88	Б.Р. Ковальський	6.30
88	П. Палієнко	7.10
88	П.Н. Палієнко	5.20
88	Л. Бойко	2.55
88	С.І. Бойко	2.55
88	О.М. Літепло	5.31
88	Л. Янкошук	4.80
88	М. Янкошук	3.80
88	Н. Яворська	3.60
92	І.М. Яворський	6.97
93	д-р О. Коропей	12.78
93	А.О. Сливка	7.12
93	д-р О. Коропей	11.09
93	Н. Сливка	4.75
94	А. Дудар	10.07
94	М. Дудар	11.84
100	В. Бровар	12.55

Сума проголошених чеків........ $ 1,857.78
Раніше проголошених 80,973.00

Разом $82,830.78

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Нова...

(Закінчення зі стор. 2)

фантазіям ради принципового ідеологічного наставлення?"

Годі не признати йому рації. Справді, люди знають, але в глибині серця не вірять. Про Гітлера повірили, бо той же кричав, як навіжений, а про ,,доброго дядька Джо" та його наступників, які проповідають про мир і братерство, — ніяк не віриться... І отак тоді щобудь зрозуміти годі. Хіба що покликати на допомогу віддалене порівняння.

Ось вам дикі (вільні) звірі з досконало зформованим сенсом самозбереження. При великих автострадах гине їх тепер надмірна кількість: шляхи, осліплюючі світла, шалена швидкість невиданих машин, все це просто приголомшує і виводить реальність поза рамки нормального. Досконалий інстинкт залишається зайвою реліквією. Цілком подібне з нормальними людьми, приголомшеними совєтською дійсністю.

Справді, усе відоме про СССР ніяк не вкладається в рамки нормального думання. І навіть приклади інших комуністичних революцій, хоч у принципі усе підтверджують, не доходять до розмаху совєтської дійсности. Культурна революція в Китаї, народовбивство в Камбоджі чи голод в Етіопії носять відносно обмежений характер і викликають у світі наочну погорду до ,,влади" дивного захоплення, як це бачимо по відношенні до СССР.

Сам комплекс СССР складається із трьох частин або, висловлюючись інакше, існує у трьох вимірах: 1. Реальність — могутня імперія, єдина тепер у світі і, либонь, остання. 2. Правда — страшна, безпаралельна диктатура зла та брехні. 3. Портрет — конфузні, поплутувані враження, головно від недовір'я до правди, та враховування реальности.

До першого, реальности, слід зробити важливе устійнення: могутність імперії не пряма, а дуже скомплікована, напівреальна та підсилена тепер новою зброєю. Андропов зумів зформувати новий фактор — світовий тероризм — і тепер це стало останньою колоною совєтського фронту. Призначений він для того, щоб паралізувати живий організм народу і направлений, в першу чергу, проти головного противника — Америки. Цьому дуже трудно повірити нормальним людям, навіть при наявності фактів і прямих доказів. Тож ні сперечатися, ні перевантажувати бесіди доказами не стану, наведу тільки основні ствердження. У Св. Письмі стоїть: ,,Ваш батько диявол, і бажання батька свого ви робити хочете. Він був душогубом від початку, і в правді не встояв, бо нема правди в ньому". А народний комісар СССР, філософ Луначарський, просто признався, що Маркс свідомо поставив ,,сатану на чоло пролетарських колон".

До історії...

(Закінчення зі стор. 2)

сцені перед громадянством у вміло виведених виставах. Він перший звернув увагу на сценічний хист своєї учениці Дарки Кліш і порадив їй посвятитися театральному мистецтву, що вона і зробила, виїхавши до Відня. Він, разом із Шияном, найбільше заслужився для аматорського гуртка стрийської ,,Міщанської Беседи", яка в одному 1920 році дала на сцені чотири твори. Також проф. Солтис вельми заслужився як актор для Стрийської сцени. Виступав часто в п'єсах, які В. Коссак давав на сцені. Коли після приходу німців 1941 року заснувався театр при Українському Окружному Комітеті, Солтис став його режисером і поставив на сцені ряд українських і чужих п'єс.

Микола Кавка, маючи 15 років, вступив до театру ім. Тобілевича, де працював два роки. Потім грав три роки в театрі Стадника, а опісля до 1937 року в театрі ,,Заграва". Вернувшись до свого рідного Синевідська Вижнього, зорганізував там драматичний гурток, який здобув перше місце на обласних конкурсових змаганнях у Дрогобичі за совєтської окупації. За німецької окупації грав в Стрийському театрі.

Вкінці згадаймо й того, що хоч сам не був актором, але чимало причинився до пожвавлення театрального життя в Стрийщині. Був ним Альфред Будзиновський, один із основників Стрийського театру, брат письменника Вячеслава, ,,чоловіка, що зійшов на пана". Коли в час війни траплялося, що каса зорганізованої ним трупи не мала грошей, він віддавав акторам свою платню, а сам жив тоді у злиднях.